

2/2022

Němčíčské čtení

zpravodaj obce Němčičky

Novinky z obce

Červen univerzálně symbolizuje počátek letních radovánek a dovolenkových dní. Pro některé, a v naší obci obzvlášť, je paradoxně červen měsícem napětí, očekávání a stresu. Školáci na poslední chvíli napravují případné zanedbané studium. Stárci a stárky dělají vše pro to, aby se nezadržitelně blížící se hody vyvedly se vsí parádou. Jejich maminky neví, jestli dřív škrobit, žehlit, péct či uklízet. A všichni ostatní hledí s napětím a drží pěsti, aby se všechno kopání a budování v obci podařilo do hodů zdárně dokončit.

Ukládání optického vlákna byl proto trochu závod s časem. Všechny přípravy pro jeho instalaci proběhly už během jara, a tak začátkem měsíce konečně přistoupilo k samotným výkopovým pracím. Kromě optického vlákna byly do země uloženy i kabely veřejného osvětlení a kamerového systému. Zároveň se zprovozněním optického připojení bude zpřístupněna veřejná wifi na pěti místech v obci (kulturní dům, Oranžové hřiště, obecní úřad, koupaliště, sběrný dvůr a u větřáku), dotovaná z Evropské unie v rámci projektu Wifi4U. Zdárně byly také dokončeny úpravy terénu a prostor pro stání aut v ulici Záhumenní.

Oprava smuteční síně na hřbitově probíhá hladce a pomalu ale jistě se také blíží ke zdárnému konci. Hotová je nová střecha, kterou do budovy zatékalo, byl instalován hromosvod a opravy se dočkala i atika. V interiéru došlo také k úpravám, byl vytvořený nový sádkartonový podhled. Posledním úkolem bude ho přetmelit, přebrousit a může se malovat. Jako vybavení poslouží zánovní židle a k ozvučení bude možnost využít aparaturu zapůjčenou obcí. Smuteční síň bude k dispozici od půlky prázdnin.

Velkým tématem poslední doby je pro starostu ozeleňování katastru obce. To bylo zdárně zahájeno už vloni výsadbou ovocné aleje na kopci u vodárny. K těmto stromům letos přibyla alej u rybníka vysázená v rámci iniciativy Sázíme stromy. K té obec poskytla své pozemky, traktorek s vodou a dobrovolníky z řad občanů. Organizátoři akce doplnili zbytek pracovní síly, samotné stromky, vlastní nářadí, vazací materiál, pletivo, kůly i občerstvení. „Je potřeba krajinu ozeleňovat. Ať už nám jde o zlepšení vlastností půdy, produkci kyslíku či o estetický dojem, stromy jsou pro nás nezbytné. Máme úmluvu s Pozemkovým úřadem Břeclav, v rámci níž byly dle územního plánu vybrány lokality určené pro výsadbu zeleně,“ uvádí starosta. Příští rok na podzim by se mělo vysazovat dalších několik desítek stromů, opět půjde o kombinaci ovocných a užitných listnáčů. Vybrané obecní pozemky leží u bořecké rozhledny, za družstvem podél panelové cesty a u myslivecké chaty. „To jsou takové tři stěžejní lokality. Jsou v katastru i další možná

Nejvíce času stráví zaměstnanci obce během léta údržbou zeleně. K tomuto účelu teď slouží nová pásová sekačka na dálkové ovládání, která si hravě poradí s porostem i na hůře přístupných místech.

místa, ale ta už necháme k osázení třeba za dalších pár let. Každopádně se snažíme, aby ta zeleň v obci byla,“ komentuje Zbyněk Slezák. Dalším úsilím v této oblasti je zajištění dostatku stromů vhodných pro využití v hody: „Snažíme se sehnat sazenice smrku ztepilého, které momentálně odebírají hlavně Lesy ČR, takže není možné se k nim jednoduše dostat. Do potřebné výšky roste strom až 20 let, takže nás rozhodně čeká brigáda na výsazení smrků, abychom vůbec měli v příštích letech máju na hody. Je potřeba myslet do budoucna a chovat se k přírodě šetrně a s rozmyslem. Nemůžeme spoléhat jenom na lesy, které zde rostou desítky let a podléhají neustálým nešetrným zásahům.“

Budoucnost cyklostezky na Bořetice byla donedávna ještě nejistá, jelikož se předběžný odhad ceny

OBSAH

- 3 Novinky z obce
- 6 Odpady - je nejvyšší čas na nich zapracovat
- 8 Sportovní areál je připraven poskytnout útočiště v parných prázdninových dnech
- 10 Zaráží se hora
- 11 Rybářský spolek se stará o život v rybníce i okolo něj
- 12 Na jarním festivalu s vínem i pomlázkou v ruce
- 14 Za dveřmi školních tříd se děti v druhém pololetí rozhodně nenudily
- 16 Kalendář akcí na léto
- 18 Jak nakupovali naši předkové (4. část)

Foto na obálce: Richard Lang

projektu vyšplhal o 1,5 milionu korun. Starosta ale vysvětluje, že k tomuto nárůstu oproti původnímu rozpočtu 5 milionů došlo důsledkem toho, že firmy ve výběrovém řízení dělaly projekt od stolu a lokalitu samotnou jejich zástupci nenavštívili. Nakonec se našlo několik dalších firem ochotných přijet se na místo podívat a na tento popud bylo vypsáno nové výběrové řízení. Z něj vzešla vítězná firma s nabídkou za cenu pouze o 400 tisíc vyšší než byla cena projekční, čili 5,5 milionu korun. Projekt cyklostezky Němčičky-Bořetice bude tedy schválen.

Dále pokračuje i příprava podkladů pro projekt nové cesty na Novou horu, momentálně se čeká na stavební povolení. Po jeho získání proběhne soutěž o firmu, která výstavbu zrealizuje. Známa je už také konkrétnější podoba nové komunikace. Ta totiž kvůli umožnění průjezdu hasičů povede nejen k ulici v Nové hoře, součástí se stane i souběžná cesta mezi vinohrady, která bude nově vyasfaltovaná a naváže na cestu k Větráku. Vznikne tak smyčka umožňující bezpečný příjezd a odjezd hasičských aut v případě potřeby.

Stoupající ceny energií netrápí jen soukromé spotřebitele a firmy, ale také místní samosprávu. Částečné řešení nabízí nový dotační titul, o němž zpravuje starosta: „Bude možnost žádat o dotace na fotovoltaické elektrárny pro obce. Pokud budou podmínky titulu vhodné, zapojíme se, pomůže nám to totiž snížit náklady obce. Samotná čistírna odpadních vod má spotřebu 70 MWh za rok. Tu bychom nedokázali pokrýt solární energií ani pokud bychom osázeli fotovoltaickými články střechy všech obecních budov. Jakékoliv snížení nákladů nám ale bude ku prospěchu. Opět vše bude záležet na tom, jak budou nastaveny podmínky dotačního titulu.“ Důsledkem zdražování energií bude také navýšení obecních poplatků. Rostoucí ceny se totiž promítají i do provozu čistírny odpadních vod. O všech změnách budou ale občané včas informováni.

Poslední informací je chystaná změna územního plánu. V rámci ní dojde ke sjednocení značení a zpracování digitální stopy. Nařízení vydané Jihomoravským krajem dále počítá s vypracováním pasportů veřejného osvětlení, komunikací, kanalizace a dopravního značení. Náš územní plán zatím obsahuje pouze pasport dopravního značení a částečně i veřejného osvětlení, zbylé bude třeba vypracovat. Náklady na změnu č. 2 územního plánu se pohybují okolo 300 tisíc korun. Jelikož přípravy na ni probíhají už od roku 2019, půjde-li vše dobře, vidí starosta jako reálné provést změnu do konce roku.

Účastníci akce Sázíme stromy

V neděli 12. června proběhlo v prostorách obecního úřadu Vítání občánků, připravovaného pro šest nově narozených dětí.

Obec stále přijímá zájemce o post místního kronikáře. Náplní této funkce je zaznamenávání aktuálních událostí a dění v obci, statistik narozených a zesnulých, přehledů o činnosti obecní samosprávy.

Zájemci se mohou hlásit na obecním úřadě.

Veřejné zasedání zastupitelstva obce Němčičky se konalo 16. března a 31. května v zasedací místnosti obecního úřadu.

Témata projednáváná na zasedáních byla následující:

- Smlouvy o prodejkách, nákupech, převodech, pachttech, pronájmech a směnách pozemků
- Pronájmy prostor KD stárkům, návratná finanční výpomoc stárkům (60 000 Kč)
- Rozpočtová opatření, účetní závěrka a hospodářský výsledek ZŠ a MŠ Němčičky za rok 2021
- Pořádání akce Agrotec Petronas Rallye 2022
- Cyklostezka Němčičky-Bořetice etapa č. 1
- Revitalizace spodního rybníka
- Změna územního plánu č. 2

Podrobnější informace naleznou občané v zápisech ze zasedání zastupitelstva zveřejněných na webu obce.

Obec dále hledá brigádníka či brigádnici na údržbu zeleně v letních měsících.

Zájemci se mohou hlásit na obecním úřadě.

V minulých měsících se v obci pohybovaly podezřelé osoby snažící se pod různými záminkami vstupovat do domácností. Žádáme proto občany o zvýšenou obezřetnost při jednání s neznámými lidmi.

Poděkování

Vichřice, která se prohnala 2. února našim krajem shodila obrázek Panny Marie z dubu "Za Lúky". Děkujeme manželům Poláckovým, kteří provedli opravu rámu a znovu pověsili obrázek na původní místo.

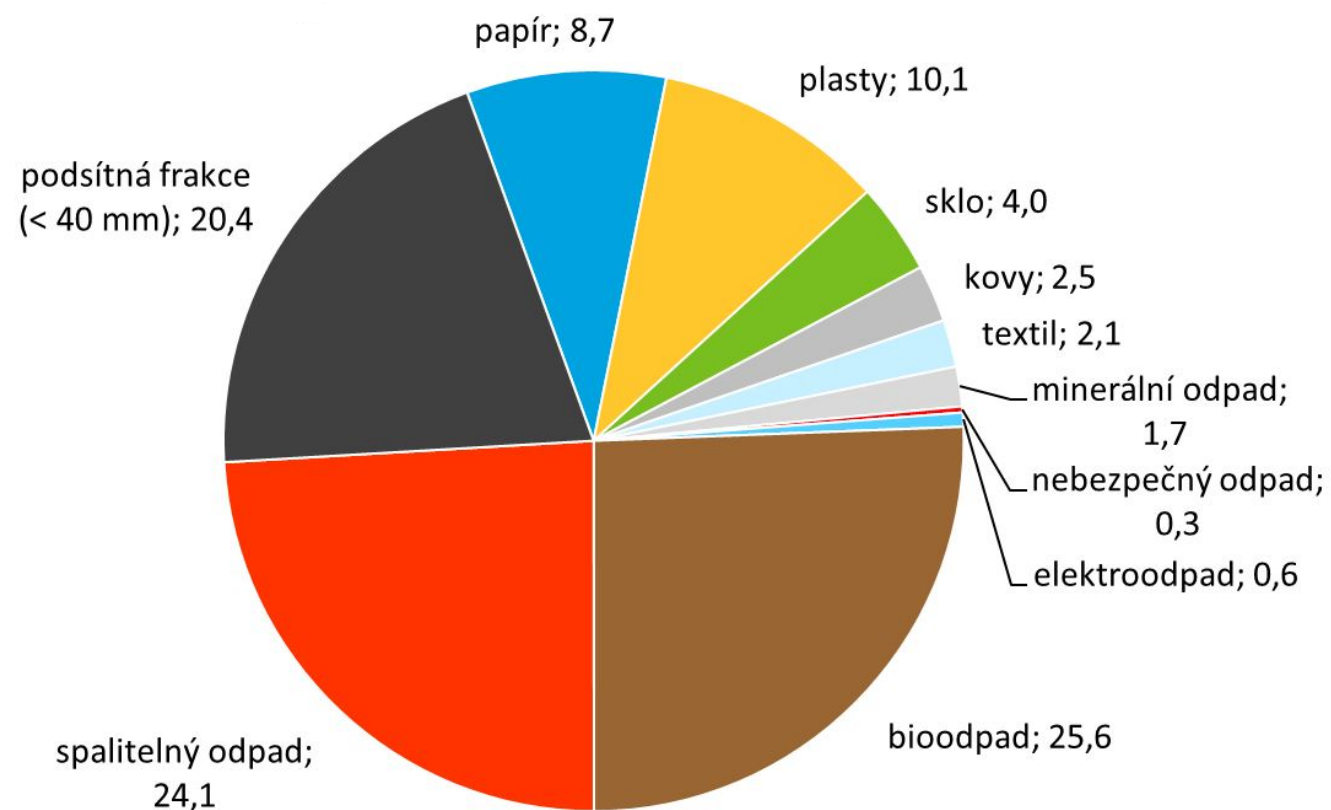
Za farní společenství
Boleslav Kopřiva

ODPADY

je nejvyšší čas na nich zapracovat

Vážení čtenáři, říká se, že opakování je matka moudrosti, a u odpadů to platí dvojnásob. Jelikož dobře známe komunitní život v jednotlivých obcích a městech, chápeme, jak nelehké je nastavit odpadový systém a naučit občany co nejefektivněji zacházet s odpadem. Nová legislativa nařizuje každoročně snižovat výši ukládaného odpadu. Pro dosažení stanoveného cíle se musíme zamyslet nad tím, kde máme rezervy a co se dá zlepšit. Právě s ohledem na legislativu odpadů je nejvyšší čas tuto otázku posunout o kousek dál. Nechceme Vás strašit, ale je to opravdu zapotřebí a rezervy stále jsou. Některé námi svážené obce množství komunálního odpadu na občana, na které se vztahuje výjimka na letošní rok, bez problémů splní. Jelikož se s dalšími lety bude nadále snižovat množství odpadů na uplatnění „slevy“ a současně zvyšovat poplatek, je nutné problematiku odpadu řešit opakovaně a systematicky.

Pro představu takto vypadá v ČR složení obsahu popelnic (v procentech).

© EKO-KOM, a.s.

Jak docílit co nejmenších čísel v ukládaném odpadu a kde hledat rezervy?

Musíme si uvědomit, co vlastně třídíme, a že se třídí ten odpad, který je recyklovatelný a má tak potenciál zpětného využití.

V této otázce se zaměříme na směsný komunální odpad. Pro běžné spotřebitele je uložštěm popelnice nebo ve městech a na sídlištích běžnější kontejner. Bohužel se v nádobách neustále objevuje velké množství recyklovatelných složek jako papír, plasty, kovy v podobě plechovek od nápojů a konzerv od jídla. Sice drobné kousky, na které neklademe důraz, ale i ty v reálu mohou dělat velká čísla.

Když se podíváme na znázornění složení směsného komunálního odpadu z našich popelnic, zjistíme, že 25 % objemu tohoto odpadu tvoří bioodpad. V našich domácnostech se jedná hlavně o zbytky zeleniny a ovoce. Graf nám ukazuje naplněnost objemovou, ale pokud se budeme bavit o hmotnosti, tak se dostáváme na hodnotu až 45 % z celkové váhy nádob! Vyhazujeme a na skládku ukládáme, co bychom mohli recyklovat v kompostárně a vrátit zpět do přírody v podobě kompostu.

Bohužel je to v mnoha případech pohodlnost, která nás nenuť mít snahu s tím něco dělat. Mělo by být v zájmu všech co nejdříve na sobě zapracovat a naučit se s odpadem šetrně zacházet. Nebude nikdo jiný než my, kdo nakonec výši poplatku za uložení odpadu uhradí. Dalším stejně důležitým aspektem, proč třídít, je šetření skládkové kapacity.

Další prostor pro zlepšení přináší velkoobjemový odpad. Tento odpad tvoří komodity, které se nám mnohdy nechtějí roztřídit nebo jsou náročnější na demontáž, a proto končí ve velkoobjemovém kontejneru. Jedná se o odpad, který je složen z několika druhů materiálu. Jako příklad uvedme kočárek, kde rám je kov, kolečka plast, obal silonová tkanina. Dále sedačky a jiný čalouněný nábytek mají kostru z dřevěného rámu potaženu tkaninou. Právě na tyto odpady je nutno se zaměřit a již na sběrném dvoře rozebrat a oddělit jednotlivé materiály od sebe. Tento problém zaznamenávají v celé ČR a každý se ho snaží řešit jiným způsobem. V některých obcích zpoplatnili službu za roztřídění/demontáž odpadu obsluhou sběrného dvora, jinde občan na sběrný dvůr odpad doveze již roztříděný na jednotlivé druhy. Ano, je to práce navíc, ale jedině toto je cesta, jak snížit množství ukládaného odpadu. S ohledem na tento fakt musíme apelovat na všechny obce a města, aby učinili maximální opatření a kroky k maximálnímu vytřídění komunálního odpadu na jednotlivé komodity.

10 TIPŮ Z PRAXE V ČR, JAK SE K ŽIVOTU BEZ ODPADU CO NEJVÍCE PŘIBLÍŽIT

1. Nejlepší odpad je ten, který nevznikne!
2. Nepoužívej plastové sáčky!
3. Nekupuj balenou vodu!
4. Nakupuj co nejvíce bezobalově!
5. Tříd' bioodpad!
6. Neplýtvej!
7. Používej věci co nejdéle!
8. Používej bazary a snaž se věcem prodloužit život tím, že je nabídneš dál!
9. Hledej ekologicky šetrnější varianty!
10. A hlavně při spotřebě, konzumaci a při tvorbě odpadů přemýšlej!

Sportovní areál

je připraven poskytnout útočiště v parných prázdninových dnech

Jakmile se v létě poprvé rtuť na teploměru vyšplhá nad snesitelnou úroveň, každý zajásá při představě osvěžujících vod místního koupaliště. Zahájení letního provozu v areálu TJ Sport Němčičky ale předchází spousta práce, která běžným návštěvníkům uniká. Následující článek informuje o tom, jak ani mimo sezónu činnost tělovýchovné jednoty neustává.

Brigáda na skládání hmoty je ve sportovním areálu už dlouholetou tradicí. Letos se jí zúčastnilo kolem pětaticeti dobrovolníků z řad instruktorů, lyžařů, brigádníků i veřejnosti. Odměnou za vykonanou práci jim byly bodíky, za které pořídí v následujícím zimním období jízdy na vleku. Kromě práce ale stmeluje kolektiv sportovců i zábava. Letos se vydali na dobrodružnou plavbu po sterém rameni Dyje z Bulhar do Lednice.

Náplní jarních měsíců je pro zaměstnance tělovýchovné jednoty příprava areálu na letní sezónu a celková údržba pozemků a budov. Letos přišlo na řadu prořezání a pokácení starých bříz kolem koupaliště, u kterých by mohlo hrozit nebezpečí pádu. Ve dvoře budovy vleku potom došlo ke zbudování nového odtokového žlabu podél obvodových zdí, jelikož budova stojí v místě s vysokou hladinou spodní vody. Potýká se tak dlouhodobě s problémem vlhnutí stěn, který by snad díky novému žlabu a izolaci měl být odstraněn.

Každoroční čištění a příprava bazénu je sám o sobě časově náročný úkon. Nejdříve je nutné vypustit vodu zbylou po zimě a vystříkat bazén od sedimentů. Jen to zabere dvěma zaměstnancům areálu celé tři dny. Nečistí se totiž jen samotný bazén, ale i jeho zázemí, odtoky a přepadové mřížky. Když je povrch čistý, je třeba věnovat se jeho nedokonalostem a spravit betony. Celý bazén se potom každoročně znovu natírá. Správce areálu, pan Jaroslav Stávek, hodnotí stav bazénu následovně: „Koupaliště už by zasloužilo velkou opravu. Bohužel zatím nemůžeme dosáhnout na vypsání dotační tituly. Dotace jsou zatím poskytovány pouze plaveckým bazénům splňujícím technické parametry pro závodní plavání a všechna ostatní koupaliště jako to naše zatím na svoji opravu čekají.“

I napouštění bazénu s sebou nese své zádrhly. K problematice správného načasování letos přibyl neočekávaný oříšek v podobě prasklého spoje ve vodovodu v místě nově vybudovaného mostku za zemědělským družstvem. Voda vyvěrající na povrch neputovala do bazénu jak měla a zaměstnanci tělovýchovy se museli s pomocí bagříku vypůjčeného od obce k vodovodu prokopat a spoj opravit. Oprava našťěstí proběhla zdárně a bazén se podařilo naplnit vodou v požadovaném termínu, akorát včas na Vinařský triatlon. Tím ovšem koupací sezóna ještě nezačíná. Než se koupaliště naplní návštěvníky, je třeba vodu ode dna vířit vysavačem a čistit od spadu a pylů.

Mezi další provozní úkony před začátkem sezóny patřila oprava spáleného motoru v čističce, výměna světel na vleku za úsporná, oprava čtyřkolky a traktoru. Během června je dále v plánu akutní oprava dřevěného mostku z parkoviště na vlek, kterou provede externí firma s přispěním zaměstnanců jednoty. Přípravy probíhají i po stránce personální. Na kurzu v Hustopečích byli proškoleni tři plavčíci, tělovýchova přijala zaměstnance na technickou údržbu a dál poptává pracovní posily do občerstvení.

Vinařský triatlon, který se po dvouleté pauze dočkal své obnovy, proběhl v sobotu 11. června ve spojení se závodem Rezavý mužiček. Zúčastnilo se ho 36 sportovců, které v rámci závodu čekalo 250 metrů plavání následovaného 18,5 km dlouhou cyklistickou etapou a 2,8 km dlouhou běžeckou etapou. O organizaci závodu podala bližší informace provozní vedoucí areálu Renata Podešťová: „Někteří z organizátorů triatlonu Rezavý mužiček se před lety zúčastnili našeho triatlonu mezi vinohrady, a když hledali novou lokalitu pro vlastní tradiční závod, nezapomněli na nás. Během úvodních schůzek k akci vyplynulo, že předpokládaný termín jejich závodu se kryje s tím naším, takže jsme se domluvili, že spojíme organizační síly a obě události spojíme. Přijali jsme některé jejich úpravy, protože náš systém už taky volal po změně. Upravila se také trasa pro kolo i pro běh.“ Ve stejný den navíc v areálu proběhl závod v suchém slalomu v rámci Jihomoravského lyžařského poháru a vyhlášení celkových výsledků z loňského roku, takže program byl opravdu nabitý.

Nyní už je na koupališti vše připraveno a bazén čeká na první otužilce.

-pol-

Zaráží se hora

Kdž víno dozrává a hotař přinese před obecní výbor první strakatý hrozen, tehdy „zaráží se hora“. V našich jižních dědinách stává se to pravidelně před svátkem Panny Marie nanebevzetí...

Jednoho dne zpozoruješ v chrámu Páně bílou vránu. Totiž člověka, o němž sotva víš, že patří do obce. Muž ten s prokvetlými šedinami přistupuje ke zpovědi a po mši svaté položí na oltář velikou kytici květin lesních a polních i zahradních. Pravidelně se v kytici sváže „najvēc zlatoličá, co neskoro zvládne“ ... Pan farář kytku osvětlí a pokropí svěcenou vodou. Tajemný muž je ten vinohradský hotař a svěcená kytice ohlašuje, že dnes večer bude se zarážeti hora. Hotař svatou zpovědí očistá svou duši, kteoru má zachovati čistou od krádeže i nadřžování, dokud posledního hroznu neseberou z vinohradů, Na počestnost hotařovu přísně se dohlíží... Když slunéčko sedá za les, slavný výbor obecní a hosté vycházejí z dědiny ozbrojeni jako na nepřítel střelnou zbraní. Obecní posel zaopatřil si tři libry prachu. V každé obci vyhlídne se k zarážení hory pravidelně nejvyšší vrch, odkud ostatní hory lze přehlédnouti... tu na vrchu hory hotař rozdělal oheň a připravil vše, čeho ku slavnému zarážení hory potřeba. Pojednou celý kraj oživne, jakoby se pálily svatojánské ohně, Sousedé kobylští zarážejí také horu, hovorantší také, daleko k Buchlovu na kopci plane oheň u Strážovic, i za zády v Morkůvkách a v Krmuvíři Červená záře. Blízko ohně leží na parůčkách dlouhá tyč a na jejím konci uvázána kytice svěcených květin, kterouž sme dnes ráno spatřili na oltáři. Do ní zasazen je dřevěný křížek, na jehož ramenou napíchnuta krásná tři jablka... Již je slavný výbor pohromadě. Na oheň nakladou se vonné rostliny a naháze se do plamene kadidla. Všichni smeknou klobouky a zasadí horu pevně do země, takže přímo ční svými jablky k nebesům. Ale mež ji zdvihnou a zasadí, obejdou ji třikrát v průvodě, okuřují ji kouřidlem ze staré hory, totiž uschlou kytkou na loňské hoře svěcenou, krpí ji svěcenou vodou, kterou hotař přinesl v hrnέčku, a jeden zpřítomných obnáší ji také svíčkou hromničkou. Na úřadech pozoruješ slavnostní náladu: tím slavnostnější, čím pěknější je ve vinohradech ukázka.

Kdo byl na zarážení hory v dědinách, kde starý zvyk ještě uctivě zahovávají, neubráníl se skutečnému pohnutí.. Hospodíři obcházejí totiž při planoucím ohni kol hory, modlí se ke sv. Urbanu, patronu hor vinných, aby chráníl vinice ode všech pohrom, neštěstí, ptactva a žůžele. Potom obec se modlí za všechny bývalé představené obce, kteří v takové potřebě sloužili, a za všechny, kdož přítomní bývali: za všechny, kteří v těch vinicích pracovali a již v Pánu odpočívají, a za všechny onečně, kdož na nich pracují, aby je Pán Bůh posilniti ráčil!... V hlubokém

tichu zazní rána. Třicet pušek ohlašuje, že hora je zasazena. Rána opět se ozve z vrchů kobylských. Za ní druhá, třetí. V údolí na blízku nebo na úvozové cestě kmitne se blesk a zahučí rán: někdo v obci se opozdil a spěchá za námi. Po vykonaných obřadech obejdou se všechny hory, jež do obce patří, a pochod provázen je stálou střelbou. Střílí se, z čeho kdo může. Je-li noc měsíčná, žertuje se, střílí do terče. Není-li terčů, vyhazují si hospodáři do vzduchu klobouky... Od onoho dne nemá do vinohradu nikdo vkročiti. Úřadové obecní konávají střídavě noční hlídku na pomoc hotařům. Všechny vedlejší stezky k vinohradům vedoucí se hájí hned u vsi. Postaví se tyč s nápisem, jímž se zapovídá touto cestou choditi... Za časů starých v podvečer sešla se všechna obec, muži, ženy i děti v radnici, a tu byly všem shromážděným za hlubokého ticha čteny některé články práva horenského na výstrahu.

Jan Herben
Brumovice, 1860

Zarážení hory 1890 v Němčičkách

Do 15. srpna musely byt vinhrady po čtvrtý zakopány a uhrabaný, aby se podle stop poznala zlodějina. To ale byla už starost hotařů po Zarážení Hory.

Na pavlovskou Pannu Mariu (15.8.) navečír zešli se starosta, radní a hotaři u kapličky sv. Antonínka. Hotaři nesli Horu, to byla tyč zakončená křížkem, na něm byla uvázána posvěcená kytica polního kvítí, jabko a hruška.

Starosta namočil svazek klásků obilí do svěcené vody, pokropil nachystanou jamku, do kerej hotaři zasadili Horu. Potom přistupovali jeden po druhým radní a výboři a pronášeli přímlyvy: „aby nedošly krůpy a žádná žůžel aby neškodila dobrému zraní hroznů.“ Starosta přečetl Artikule, v kerých se praví, že od tohoto dňa nesmí do vinohradu žádněj vstúpit. Kdyby kůň, koza, pes, kráva vstúpili, jejich majitel musí zaplatit způsobenú škodu.

Po přečtení Artikul odříkali hotaři přísahu, že budú svědomitě hlídat, všeci se pomodlili Otčenáš a za slavnostního vyzvánění zvonů odešli do kostela na požehnání.

Od teho dňa nesměl žádněj do vinohrada vstúpit až do tej doby, než starosta vyhlásil, že je Hora otevřená.

Podle vyprávění stařečka
Antonína Hulaty (náměstka, *1878)
Boleslav Kopřiva

Rybářský spolek

se stará o život v rybníce i okolo něj

Rybářský spolek Němčičky nabídl příjemné zpestření poslední květnové soboty v podobě posezení u horního rybníka. O události samotné i o současném fungování spolku poskytl informace jeho předseda Pavel Gála.

Podnětů k zorganizování rybářského dne bylo hned několik: „Chtěli jsme ukázat, že jsme jako spolek aktivní, protože většina naší činnosti není pro veřejnost viditelná. Na rybníku se navíc poslední akce pořádala u příležitosti výlovu před nějakými deseti lety. Datum, které jsme zvolili, se zároveň blížilo ke dni dětí, a proto přišla řada i na uspořádání dětských rybářských závodů. Dva roky byl covid, který sice samotnému rybaření nebránil, ale přece jen je součástí toho sportu i ta komunita kolem, takže jsme chtěli, aby se k rybám děti vrátily a aby je to bavilo.“ Závody mladých rybářů probíhaly v odpoledních hodinách. Ve třech věkových kategoriích (6-10, 10-15, 15-18) se zúčastnilo 13 dětí a na každého z účastníků čekala věcná odměna. Vítězům každé kategorie navíc připadl nový naviják, a navíc se udělovala cena za největší chycenou rybu.

Účast dětí v závodech i celkovou návštěvnost akce předseda spolku oceňuje: „Podpořit své děti i celý rybářský spolek přišla spousta lidí, za což jsme moc vděční. Vlastně jsme ani nečekali, že se za námi tolik lidí zastaví.“ Návštěvníky k rybníku jistě nalákala i vůně grilovaného masa a ryb, které přímo na místě připravovali členové spolku spolu s ostatním občerstvením.

Příjemné prostředí, optimální počasí a dobrá nálada panující během rybářského dne zajistily, že akce bavila jak návštěvníky, tak samotné organizátory. Proto už se ve spolku rýsují plány na podobné události v budoucnu: „Myslím, že jsme to zvládali obstojně a zvládli bychom možná ještě víc. Samozřejmě nezapomínáme na výpomoc obce, která nám přispěla na ceny pro účastníky závodů, a ostatních místních organizací, které nám vyšly vstříc. Teď máme ambici udělat z rybářského dne každoroční záležitost, klidně i v nějakém větším měřítku. Na podzim bychom chtěli uspořádat závody pro dospělé, kam bychom pozvali i rybáře z okolí.“

Rybářský spolek má v současnosti kolem pětaticeti aktivních členů, kteří se celoročně starají o údržbu obou rybníků a o blaho ryb v nich. Jejich činnost začíná s příchodem jara, kdy se vyhodnotí stav zázemí rybníka a naplánují se nutné opravy, které potom probíhají celou sezónou. Řeší se zejména fungování stavidla a stav břehů.

Během roku se také udržuje přilehlá zeleň. Úkolem jednoho zvoleného člena je po celý rok dbát o krmení.

Co se týče ryb samotných, popisuje Pavel Gála stav v němčičských rybnících následovně: „Máme oba rybníky dobře zarybněné. Pochopitelně to nejde odhadnout přesně. Měli jsme i trochu obavu z toho, jak nám budou brát na závodech, ale nakonec jsme se vůbec nemuseli bát. Víme, že tam není žádný sumec, ale máme dost velkých kaprů nad 70 cm. Dál jsou tam určitě velcí amuři, tolstolobik, štiky i candáti.“ Rybáři si mohou za rok odnést 10 ušlechtilých ryb domů.

Starostí kolem rybníka, a tedy i plánů na jejich vyřešení je do budoucna stále dost. Jak rybáři, tak starosta obce se shodují, že spodní rybník začíná být v dezolátním stavu. Nevyhovující jsou především břehy. Proto se už i na obci mluví o nutné revitalizaci, na kterou by se dalo využít financí z dotačního titulu. Té by ovšem muselo předcházet vypuštění rybníka po konci sezóny. Rybáři budou tedy mít pravděpodobně letos na podzim plné ruce práce s výlovem.

-pol-

Na jarním festivalu s vínem i pomlázkou v ruce

16. dubna mohli všichni milovníci vína ochutnat na dalším, tentokrát jarním, festivalu místních vinařů přes tři sta vzorků vína. Vinařská akce byla letos poprvé propojena s tradičním pletením velikonočních žil, což znamenalo, že si návštěvníci kromě ovíněné nálady mohli odnést také vlastnoručně pletenou pomlázku.

V dřívějších dobách byl jarní košt mladých vín spojen s vinařským plesem. To se v posledních letech změnilo a byl navázán na Májové putování. Ani toto už není pravdou. „Trend v plánování koštů už je jinde. Abychom návštěvníky zaujali, snažíme se košty obohatit o nějakou další aktivitu a usoudili jsme, že by bylo dobré tento jarní propojit s akcí, která je pro Němčičky typická, což pletení žil rozhodně je. Ti, co došli na košt, si tak mohli uplést pomlázku a ti, co došli plést, mohli okošťovat nějaké víno. Myslím, že se jednalo o příjemné odpoledne,“ hodnotí akci předseda místních vinařů David Ludín.

Jarní košt navštívilo přibližně tři sta návštěvníků. Ti si pochvalovali dostatek vína, kulturní program v podobě cimbálové muziky, ale také možnost vytvořit si vlastní pomlázku. Mnohé také zaujalo sledování procesu tvorby jedenáctimetrové žile, na které na nádvoří usilovně spolupracovali chlapci z chasy.

Celému koštu předcházelo zatřídování a následné hodnocení vín, kdy dle bodového systému ocenili degustátoři nejlepší vína diplomem a zlatou či stříbrnou medailí. „Po dvou letech, kdy košt nebyl, chtěli všichni ukázat, že mají ve sklepe to nejlepší. To mělo za důsledek, že se nám sešlo asi nejvíce vzorků za poslední dobu. Pochopitelně nepřispívali jen vinaři z Němčiček, ale také z okolních vesnic, ať už bližších či vzdálenějších, měli jsme tam tuším vzorky i z Mutěnic,“ vzpomíná Ludín.

Přesto, že mají vinaři až do konce srpna pauzu, kdy je čeká ta největší vinařská událost – zarážení hory a letní otevřené sklepy, nezahálí. Momentálně pracují na zvelebování nádvoří kulturního domu. „Požádal jsem místního grafika Radka Oslzlého, aby podle starých fotek překreslil a zdigitalizoval malůvky, které kdysi zdobily zdi na sóle a poprosil pana starostu o realizaci nápadu, že by se tyto starodávné prvky na stěny znovu přenesly. Mělo by se nám tedy podařit vytvořit nové malby na pravém i levém oblouku při vstupu na sólo, a to znak a pečeť obce,“ pochvaluje si předseda vinařského spolku.

-slam-

Za dveřmi školních tříd

se děti v druhém pololetí rozhodně nenudily

Vysvědčení jsou rozdaná a prázdniny mohou směle začít. Pojďme si připomenout, jaké události zpestřily žákům ZŠ a MŠ Němčičky druhé pololetí.

Od 28. 2. do 4. 3. 2022 probíhal ve školce týden na téma masopust. Děti se seznámily s tradicí, různými pochutinami a zahrály si na masopustní průvod. V rámci tohoto týdne si také vyzkoušely pečení šátečků a navštívily pekárnu ve Velkých Pavlovicích.

V neděli 27. 3. 2022 se uskutečnil dětský maskární karneval a ve středu 30. 3. 2022 děti z mateřské školy vyrobily a vynesly Moranu do místních rybníků, a tím definitivně přivítaly dlouho očekávané jaro.

Březen vešel celosvětově ve známost jako měsíc knihy a ani ve škole se na něj nezapomnělo. Den zaměřený na literaturu nesl podtitul Hrátky s pohádkami a žáci měli za úkol přinést svou oblíbenou knihu, aby se tento den mohli věnovat svým čtenářským zálibám i dovednostem. Děti si knihy vzájemně představily a seznámily se s různými autory a ilustrátory. Poté se žáci podle pohádkových postav rozlosovali do skupinek, aby mohli plnit soutěžní úkoly. Tak vznikla družstva z pohádek Tři oříšky pro Popelku, O Smolíčkovi, O Rumcajsovi, O Perníkové chaloupce a O Červené Karkulce. Soutěžící řešili kvízy, skládali puzzle, zahráli si na ilustrátory a poslechli si hudební ukázky, které následně zařadili do správné pohádky. Závěrem ti nejlepší pohádkoví mistři byli odměněni památečním diplomem.

Ve středu 6. 4. se děti z naší mateřské školy vydaly autobusem do Ekocentra Trkmanka ve Velkých Pavlovicích, kde se zúčastnily vzdělávacího programu STROM. První z témat bylo pro děti už známé jedno ze čtyř ročních období – JARO. Kolektivně vyráběly strom, kde postupně přikládaly kořeny, kůru, větvičky, květy a listy. Děti převzaly roli sluníčka, mráčku a větru, a poté jim na stromě vyrostla jablíčka. Dále poznávaly různé atributy stromů, jako jsou např. pecky meruňky, ořechy, pecky broskve, šišky a sušené švestky. Nakonec si děti vyrobily stromeček z větví, zlatého deště a různých lístečků.

V prosinci loňského roku vyhlásila škola sbírku na vánoční dárek pro pětiletou Aničku, která se dlouhodobě léčí na klinice dětské onkologie ve Fakultní nemocnici Brno. Kolo, které bylo pořízeno, bylo následně ředitelem školy Mgr. Petrem Antošem převezeno Aničce pod vánoční stromeček do nemocnice. Uběhlo pár měsíců a z Aničky už je dnes zkušená cyklistka.

Ve čtvrtek 21. dubna se mateřská škola vydala autobusem na dopravní hřiště v Hustopečích. Zkušení instruktoři vysvětlili dětem základní pravidla bezpečnosti silničního provozu. Zaměřili se hlavně na chodce a cyklisty. Proběhlo seznámení s dopravním hřištěm, na kterém si děti s radostí vyzkoušely jízdu na kolech, odrážedlech a také v malých autech. Děti se snažily při jízdě

dodržovat pravidla, zejména jízdu vpravo, respektovat semaforey či signály železničního přejezdu. Za svoji snahu byli malí řidiči dokonce odměněni bezpečnostními přívěsky a omalovánkami. Výlet byl pro všechny velkou zábavou i zkušeností.

Další každoroční celosvětovou událost představuje Den Země, organizovaný 22. dubna a zaměřený na propagaci a podporu ochrany životního prostředí. Celý den tedy žáci ZŠ strávili v duchu ekologie. Děti se na začátku vyučování podívaly na krátké video o významu barev kontejnerů, o třídění a recyklaci odpadů. Následně byly seznámeny s funkcí a provozem sběrného dvora v Němčičkách. Pan starosta provedl třídy sběrným dvorem a odpověděl na dotazy žáků. Poté je čekal ten nejdůležitější úkol, a to posbírat odpadky, na které po cestě do školy narazili. Na závěr dne přišla řada na oblíbený A-Z kvíz, zaměřený taktéž na otázky životního prostředí.

V červnu se děti ze školy vydaly na výlet do ZOO v Sedleci, který dál pokračoval v okolí Pálavy a završen byl vyjížďkou lodí.

Mimořádnou událostí bude zápis do příštího roku pro ukrajinské děti. Místní škola má už s výukou ukrajinských dětí zkušenosti, během jarních měsíců přibyla do třídy nová spolužačka a kantoři se museli popasovat s výzvou, jak ukrajinsky mluvící děvče zapojit efektivně do výuky. "Vzhledem k tomu, že její rodina pocházela z oblasti, kde se neučí ruština, vznikl problém s komunikací. Ve školce byly děti, jejichž maminky uměly perfektně rusky, takže jsme se bez problému domluvili. Tato rodina mluvila jen ukrajinštinou, která je dost jiná, takže jsme museli fungovat i s překladatelem, tabletem a interaktivní tabulí. Jsme zvyklí učit dvě třídy, a toto bylo v podstatě jako přidat jednu další třídu, protože pro ni musela být zvlášť příprava a zvlášť plánovaná činnost," komentuje nelehkou dvouměsíční výzvu ředitel školy Petr Antoš. Lucie Antošová ale dodává: "Do kolektivu zapadla hned, děti ji přijaly naprosto bez problémů. Hezky se ukázalo, jak se dětský svět liší od toho dospěláckého. Všichni si na sebe okamžitě zvykli, děti se vůbec nestyděly a vzájemně se naučily pár slovíček. Školní vzdělávání je intenzivnější než předškolní, předává se mnohem větší množství faktických informací. Naučila se tady latinku, česká slova, v matematice a angličtině pokračovala standardně. Výuka ostatních předmětů jí prospěla alespoň pro procvičení češtiny."

Vážení čtenáři němčičského čtení, ráda bych Vás jménem místních stárků a chasy pozvala na tradiční krojované hody, které se letos uskuteční 1.7.-4.7. na nádvoří kulturního domu v Němčičkách.

1. stárkovský pár Michal Tesař a Marie Šlancarová
2. stárkovský pár Tomáš Sedlařík a Julie Stávková
3. stárkovský pár Filip Vala a Vanesa Nováčková

sklepníci Ondřej Antoš a Tereza Hamanová

TRASA KROJOVANÉHO PRŮVODU:

NEDĚLE

Vychází se od KD po Hlavní k 1. stárce, od 1. stárky se pokračuje ke starostovi, od kterého jde průvod Za Humny na Suchý Řádek, ze Suchého Řádku kolem Slovákého dvora a Domovinky na nádvoří KD.

PONDĚLÍ

Vychází se od KD Za Humny ke 2. stárce, od 2. stárky se pokračuje po Hlavní na Suchý Řádek, ze Suchého Řádku kolem Slovákého dvora a Domovinky na nádvoří KD.

VSTUPNÉ:	odpolední	100 Kč
	večerní	150 Kč
	celodenní	200 Kč

Krojování vstup zdarma!

Těšíme se na Vaši účast.

*Za stárky a krojovanou chasu
Marie Šlancarová*

Kalendář akcí na léto

**Grilování s rosé víny
2. července 2022**

**Swingový večer
16. července 2022**

**Počítání hvězd ve vinicích
12. srpna 2022**

**Zarážení hory a otevřené sklepy
26. - 27. července 2022**

KROJOVANÉ HODY NĚMČIČKY

1. - 4. července 2022

Pátek 1. 7.

v 10:00 sraz na máju
v podvečerních hodinách stavění máje
hraje CM Lašár

Neděle 3. 7.

8:00 mše svatá
13:30 sraz na krojovaný průvod
od 14:00 krojovaný průvod obcí
od 20:00 krojová zábava
hraje DH Lácaranka

Sobota 2. 7.

od 20:00 krojová zábava
hraje DH Lácaranka

Pondělí 4. 7.

13:30 sraz na krojovaný průvod
(prosíme chasnice, aby šly v tulkách)
od 14:00 krojovaný průvod obcí
přibližně v 17:00 tradiční zavádka
od 20:00 krojová zábava
hraje DH Lácaranka

Jak nakupovali naši předkové (4. část)

V minulých číslech NČ jsme si zavzpomínali na dřívější doby, kdy nám zajišťovaly místní obchody základní potřeby k životu. Šlo hlavně o obchody pana Horáka a pana Sedláčka a pekařství pana Rapoucha. Významnou roli mělo také řeznictví a hostinec u Kopřivů v Záhumení.

Už v druhé polovině 19. století zažádal František Kopřiva u obecního zastupitelstva o povolení zřídit hostinec v místní části Záhumení. Šlo o místo, ve kterém se dnes nachází malý vinohrádek Jana Stávka. Tehdejší radní žádost zamítli s odůvodněním, že se nachází na konci vesnice a mohlo by tam docházet k nežádoucímu chování hostů po požití alkoholických nápojů.

Pojem **konec obce** je třeba vysvětlit. Němčičky se tehdy rozkládaly v horní části, tedy na všechny strany v okolí kostela. Obec končila přibližně pod dnešním obecním úřadem. Na dolním konci se nacházelo pouze několik menších domků. Kdysi byla tato část označována jako Malé Němčičky nebo Prašivé Němčičky. Postupem času se právě tato část obce rozrůstala. Mnozí mladí si tam stavěli domky a zemědělské přístavby.

I původní hřbitov byl tehdy až na konci vesnice, Obec se pak rozrůstala směrem k dolnímu konci, tedy až za hřbitovem. V té době přišla na řadu opět žádost rodiny Kopřivů. Obecní zastupitelé žádost tentokrát schválili. Když se započalo se stavbou hostince, rozhodlo se, že součástí bude i řeznictví, kde bude prodáváno maso a masné výrobky. V nově otevřeném řeznictví se prodávalo především maso hovězí, protože vepřové si téměř každý vypěstoval sám. Druhým důvodem bylo, že porážet krávu nebo býčka a porcovat na selském dvoře by bylo obtížné.

Řezník pan Kopřiva nakupoval u sedláků mladé jalovičky a býčky a ty porážel ve zvláštní místnosti zvané porážka. Po rozporcování bylo třeba maso uložit tak, aby se nekazilo a mohlo se prodávat postupně. K uložení masa však v té době nebyly ledničky ani velké mrazáky. V počátcích nebyla ani elektřina. Přesto si musel řezník poradit. Měl sklep, ve kterém se maso dalo na led. Ten sklep ještě existuje. Vystoupíme-li po schodech u prostřední

autobusové zastávky, směrem do Záhumení, krčí se vchod do tohoto sklepa po pravé straně u ubytovny U Karla.

Ted' se každý zeptá, na jaký led maso ukládali. Kde vzali led v parném létě? Nebylo to jednoduché, ale kdo chce, vždy si dokáže poradit. Za Němčičkami byl vodní mlýn pana Uhra, který potřeboval na pohon hodně vody. Proto měl pan Uher vybudovanou vodní nádrž - Uhrův rybníček. Dnes je na stejném místě koupaliště. Když v zimě zamrzne voda, přijdou na řadu bruslaři. Když zamrzl Uhrův rybníček, přišli na řadu němčičtí siláci, kteří neměli v zimě moc co dělat. Tito mladí muži lámali led a vozili jej k uložení do sklepa. Tam se led ukládal na slámu kvůli tepelné izolaci. Na led se pak ukládalo maso poražených zvířat.

Tady přijde malá odbočka. V roce 1966 jsem viděl ve Vídni ledaře, který s koňským povozem jezdil prodávat ledovou drť. V té době ještě existovaly chladničky bez aparatury. Byla to dvojité dřevěná skříň, do jejíž vnější části se sypal led. Když se rozpustil, musel se u ledaře koupit nový.

Takže teď se můžeme vrátit ke Kopřivům. Maso se u nich prodávalo ještě v první polovině padesátých let minulého století. Jenže to bylo brzy po druhé světové válce. Masa se nedostávalo a u Kopřivů se už dobytek neporážel. Prodávalo se maso dodávané ústředně. Vepřové se neprodávalo vůbec, protože to si každý vypěstoval na svém dvoře. Prodávalo se jen hovězí, ale ani toho nebyl dostatek. Před prodejnou se jednou týdně tvořily fronty, ale ani tak se na všechny nedostávalo. Vzpomínám si, že jsem si v prodejní den šel stoupnout do fronty ve dvě hodiny ráno a hodinu před otevřením mě maminka vystřídala.

Ještě nám zbývá druhá část stavby, ve které měli Kopřivovi hospodu, v níž se točilo převážně kyjovské pivo. Několikrát jsem byl po nedělním obědě pověřen, abych vzal skleněný džbánek a šel do hospody u Kopřivů pro točené pivo. V počátcích se do Němčiček lahvové ještě nevozilo.

Řeznictví a hospoda u Kopřivů. Okna po levé straně jsou do hospody, okno po pravé straně je z výčepu a vstupu do prodeje masa. Na fotografii chybí ještě další dvě okna na pravé straně. Tam spávala část rodiny Kopřivových.

K závěrečným rokům této stavby patří krátké období, kdy se z hospody stala prodejna smíšeného zboží, podobná dnešní Jednotě. Tehdy to bylo Spotřební družstvo Včela.

Poválečné útrapy se zásobováním se postupně odstraňovaly a obchodní situace se zlepšovala. Dnešní pře-technizovaná společnost dokáže svým občanům splnit téměř každé přání. Na druhou stranu je i nejmodernější technika zranitelná. Čím složitější, tím zranitelnější. Podle propočtů odborníků by stačilo pět dní bez elektřiny na velkém území a společnost by se zhroutila. Že by bez elektřiny nefungovala televize, rádio, mobilní telefon apod., to je nejmenší problém. On by nefungoval vodovod (naši předkové měli svoje studny a byly i studny obecní), nefungovala by kanalizace s čistírnou (naši předkové vše vyváželi na pole), nefungoval by žádný obchod, protože bez elektronických pokladen nelze prodávat (při očekávaném vypnutí elektřiny je schopna Jednota Mikulov dodat do obchodu agregát, který by zajistil chlazení potravin a funkci pokladny; při plošném výpadku elektřiny by jeden agregát v okrese nepomohl), přestala by jezdit auta, protože čerpací stanice také nefungují bez elektřiny. Takto bychom mohli pokračovat ještě dál.

Zase tu máme otázku, co dělali naši předkové v době, kdy elektřina nebyla. Přesto si vše potřebné zajistili, vyrobili, vypěstovali a mezi sebou vyměnili. Uvedme jeden z mnohých příkladů. Téměř každý měl ve chlívků prase. Celá široká rodina se vždy domlouvala na zabíjačce tak, aby si všichni navzájem mohli vyměňovat čerstvé maso. Jeden týden se zabíjelo u stařečků, a velká část ze zabíjačky se rozesla příbuzným a známým (polední a ovarová polévka, jelita, jitrnice, podbradek, tlačinka, maso ...). Zbylé maso se uložilo do láku a ušlo se v domácí udírně. Šroutky uzeneho visely ještě dlouho v chladné komoře. Po několika týdnech zabíjeli zase další příbuzní a těm, kteří jim poskytli čerstvé lahůdky nedávno, zase svými čerstvými výrobky opláceli. Ti, kteří prase nechovali, měli možnost čerstvé pochutiny u souseda koupit. Takže vzájemná výpomoc poskytovala produkty vždy čerstvější než dnešní lednička či mrazák.

Pokud se zabíjaček týká, v době moderní, úřední šiml je neúprosným ochráncem zvířat. Žádné zabíjení prasat na selském dvoře nepovoluje, protože jsme přece humanisté. Ale to už by byla jiná kapitola.

Ve spolupráci s Boleslavem Kopřivou připravil Jaroslav Slezák

Periodický tisk územního samosprávného celku.
Vydává: Obec Němčičky, Němčičky 221,
PSČ 691 07, IČ 283401, tel.: 774 419 835,
e-mail: nemcicky@nemcicky.cz

Šéfredaktor: Kateřina Poláčková,
e-mail: cteni@nemcicky.cz

Vydáno v Němčičkách v červnu 2022,
290 výtisků, výtisk 30 Kč (pro občany obce jeden
výtisk do domu zdarma). Vychází čtyřikrát ročně.

Registrační číslo MK ČR E 11711.

Uzávěrka příštího čísla je 2. září 2022.

Grafické zpracování, předtisková příprava a tisk
NOVÁ REKLAMA